

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 22 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1924

PATENTNI SPIS BR. 1772.

Farbwerke vorm. Meister Lucius & Brüning, Hoechst na Majni.

Postupak za spravljanje aco-boja.

Prijava od 5. jula 1922,

Važi od 1. maja 1923.

Nadjeno je, da se dolazi do boja, koje su veoma postojane pri luženju, kad se proizvodnja diaco jedinjenja kombinuju sa 4 hlor-3-toluididom ili sa 4-brom-3-toluididom 2,3-oksi-naftoe kiseline. Postojanost ovih boja pri luženju je — na suprot bojama sličnog sastava — tako dobra, da su ove boje pozvane da otvore nove puteve pri izradi šarenih tkiva. Naročito dobrim osobinama odlikuju se one boje, koje u obema komponentama imaju halogen-supstituente.

Primeri:

1) Rastvor za natapanje tkiva:

23 gr 4-hlor-3-toluidida -2,3-oksi- naftoe kiseline

60 gr natrijum-hidroksida 22° Bé ključala voda

20 gr para-sapuna PN

dopuniti do jednog litra.

Boja za štampanje:

14,1 gr 4-hlor-3-toluidina

200 gr vode

26 gr hlorovodonične kis. 22° Bé, rastvoriti rashladiti sa 150 gr leda, zatim dodati:

7 gr natrijum-nitrita rastvoren u

50 gr vode; taj rastvor sipati-mešajući neprestano u

500 gr traganta 60 : 1000 i pre upotrebe dodati

20 gr natrijum-acetata i dopuniti vodom do 1 kilograma.

2) Rastvor za štampanje kao pod 1)

Boja za štampanje:

14,1 gr 4-hlor-2-toluidina

200 gr vode

26 gr hlorovodonične kis. 22° Bé rastvoriti, rashladiti sa 150 gr leda, zatim dodati:

7 gr natrijum nitrita rastvorenog u

50 gr vode potom sipati-mešajući neprestano u rastvor

od 540 gr traganta 60 : 1000 i pre upotrebe dodati

20 gr natrijum-acetata.

3) Rastvor za natapanje:

23 gr. 4-hlor-3-toluidida 2-3-oksi-naftoe-kiseline

60 gr natrijum-hidroksida 22° Bé ključala voda

20 gr para-sapuna PN

dopuniti do jednog litra.

Boja za štampanje:

18,6 gr 4-brom-2-toluidina

26 gr hlorovodonične kiseline 22° Bé

170 gr vruće vode

150 gr leda

7 gr natrijum-nitrita

50 gr vode

500 gr traganta 60/0

i pre upotrebe dodati

20 gr natrijum-acetata kristalnog i dopuniti vodom do 1 kilograma.

4) Rastvor za natapanje kao pod 3)

Boja za štampanje:

14,1 gr 5-hlor-2-toluidina

26 gr hlorovodonične kis. 22° Bé

170 gr vruće vode

150 gr leda

7 gr natrijum-nitrita

50 gr vode

500 gr traganta 60/0 i pre upotrebe dodati

Produkti, dobiveni prema ovome postupku, daju se upotrebiti isto kao naravni šelak, osim toga predstavljaju visokovaljane nadomeštajuće tvari za kopale, jantar itd. Oni se tope u poznatim sredstvima za rastapanje smole, osobito daju pri ugrijanju sa uljem neposredno uljaste lakove, koji se odlikuju velikim sjajem iza mazanja, svojim snošljivim karakterom prema boji, velikim otporom itd. Nove smole mogu se nadalje podržati termičnom postupku naknadnog otvrdnjavanja jednostavnim ugrijanjem ili kojem drugom procesu otvrdnjavanja.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za prigotavljanje smole, jednake naravnom šelaku, naznačen time, što se aldehidove smole podvrgnu oksidirajućem preradjivanju.
2. Postupak prema zahtevu 1. naznačen time, što se oksidirajuće preradjivanje izvodi u prisutnosti katalizatora.
3. Postupak preradjivanja prema zahtevu 1. i 2. dobivenih smola, naznačen time, što se smole podvrgnu postupku stvrdnjenja.

Prijava od 10. avgusta 1922.
Pravo prijava od 27. avgusta 1921. (Nemačka).
Važi od 1. maja 1923.
Postupak za stvaranje jednake prirodne smole.

Primer 1.
10 delova aldehidove smole rastope se u 100 delova ledenog sira i kroz ovu rastopinu duže vremena vodi oksidativni kisik. Pri tome postaje rastopina tamno obojena rastopina sira. Dodatkovo staloži se rastopina smole.
Tako dobivena smola je latica u vode-
nastoj rastopini borske i u vodenastoj rastopini kade isto tako kao naravni šelak i može se direktno ili u danom slučaju čim se podvrgne procesu stvrdnjenja, upotrebiti za prigotavljanje epistatističkih stave, hladno polistatističkih tinti, naravski ali lakove u druge svrhe upotrebe. Može se lakove još jedanput stajati i primeniti izvijati u šelakove laticu, obično u trgovini.

Primer 2.
U rastopinu od 20 delova aldehidove smole u 100 delova ledenog sira, kojoj se je dodalo 0.02 dela mangana, se je uveli se kisik kroz više sati trajući istovremeno. Izrada nastaje po primeru 1.

Primer 3.
U suspenziji od 10 delova aldehidove smole u 50 delova vode uveli se duže vremena kisik iz borske od 0.01 gr. peranganata. Dobiveni produkt odvodi se od vode i može se, kako je gore na-
vedeno, dalje preradjivati.

Kako se prije pokazalo, uspije se iz alde-
hida dobiti visokovaljane smole. One se
daju preraditi na isti način kao na pri-
kopali u uljaste lakove i t. d. mogu se
opet upotrebiti u izolacione svrhe, za la-
brikaciju pečalke smole i t. d. i daju vi-
sokovaljane belune i matirajuće sredstvo.
jednakovredna rastopinama naravnog šel-
laka. Što ih još jedino čini različitim u
svojim svojstvima od naravnog šelaka, jest
njihova nelopivost u vodenastim rastopi-
nama borske i vode. Upravo lopivost u
ovim sredstvima je osobito karakteristična
za naravni šelak i upravo ovo svojstvo
otvara mu dalekosežnu upotrebu za pri-
tute i t. d., koja je do sada bila zatvorena
aldehidnim smolama.
Iznadeno se je ustanovilo, da se može
doći do produkata, koji pokazuju i ovu
karakterističnu lopivost naravnog šelaka,
ako se aldehidove smole podvrgnu oksidi-
rajućem preradjivanju. Da li su ovi novi
produkti identični sa naravnim šelakom,
da li se ovde radi o sinteti naravnog šel-
laka, neka ostane nerešeno.
Aldehidove se smole mogu podvrgnuti oksidi-
rajućem preradjivanju u rastopinama sta-
nju ili svatkojedno rastopljene u podrazno-
jeku ili u danom slučaju i suspenziji.
tane. Oksidacioni postupak može se po-
specifi katalizatorima. Oksidirajuće pre-
divanje ima kao daljnje povoljno delo-
vanje za posledicu bljedjenje i stvrdnjenje
smole.